

[Fødsme.]

byrdselsen, må vi melde fra — og jo mere man studerer lovforslagets enkeltbestemmelser, og i særlig grad dem, hvor ministeren har ændret på betænkningssudkastet, des mere fristes man til at sige, at det er jo det, der sker. Det er effektiviteten, der forringes, og er det et formål, vi kan anerkende? Svaret må blive nej.

Hvis vi imidlertid begynder med at se på de utvivlsomme forbedringer, forslaget indeholder, kan der være grund til at nævne følgende:

Ministeren foreslår, at der kan gennemføres umiddelbart udlæg på grundlag af alle pantebreve, altså også løsøre pantebreve, i modsætning til nu, hvor det kun gælder for pantebreve i fast ejendom, og endvidere på grundlag af gældsbreve, vekslers og checks. Dette er godt og hensigtsmæssigt. Det sparer tid både for inkassatorer — det vil i praksis sige advokater — og for retterne og for den sags skyld også for debitorerne, som efter forslaget udformning ikke risikerer at lide noget retstab, fordi eventuelle berettigede indsigelser kan fremføres for fogden.

De nye regler om fogedrettens kompetence i geografisk henseende er også en utvivlsom forbedring. Hidtil har man kunnet komme ud for meget kineseri, fordi forretningen skulle påbegyndes hos én foged, mens de genstande, der skulle gøres udlæg i, hørte under en anden fogeds kompetence. I den nye udformning af retsplejelovens § 487, som lovforslaget indeholder, har vi fået et smidigt instrument.

Et bortfald af forskellighederne mellem udlæg og udpantning er også rimeligt. Disse er jo i væsentligt omfang historisk grundlaget og tjener i dag intet praktisk formål. Men selv om man i ord ophæver forskellen mellem tvangsfuldbyrdelse af det offentlige og de privates fordringer, gør man det desværre ikke i gerning, og hertil skal jeg snart komme tilbage.

De nye regler om det såkaldte transbeneficium, altså de genstande, som en skyldner altid efter lovens regler kan holde fri for udlæg, stemmer med betænkningssudkastet og er nok fornuftige. Dog kan der være grund til at sige, at når værdigrænsen i forslaget til ny formulering af § 509, stk. 2, nu kommer op på 3.000 kr. mod hidtil 300 kr. for enlige og 600 kr. for forsørgere, skal det

være en reel værdiangivelse. Det er vist ingen hemmelighed blandt praktikere, at de 300 eller 600 kr. efter hidtidig vurderingspraksis i denne relation har været noget helt andet end 300 eller 600 kr. ude i det levende liv. Det har også været i orden hidtil, men med denne kraftige ajourføring op til 3.000 kr. bortfalder begrundelsen for at, skal vi sige forvrøde beløbsfastsættelsen.

Går vi derefter over til at bedømme de nye regler, der skulle tjene til at udligne det før omtalte misforhold, har jeg nogle nok så kritiske bemærkninger. Der skal efter lovforslaget ikke mere mødes af rekvirenten, i praksis advokaten, bortset fra helt specielle tilfælde, hvor fogden tilkalder den pågældende. Dette forslag vil efter min bedømmelse svække effektiviteten væsentligt, fordi også en fogedforretning kræver indsigt og erfaring. Hvis man samtidig også erstatter dommerfuldmægtigen med en kontordame, skal denne alene sidde og foretage en bedømmelse af, om debitorens forklaring — og det er den sædvanlige — om, at han ikke ejer noget, skal stå til troende. Erfaringen viser, at der lyves i fogedretten som intet andet sted.

Jeg tror derfor, at det på dette punkt ville være rigtigere at følge betænkningssforslaget om, at der kun i almindelighed bør gives møde af rekvirenten, hvis fordringen er på mindst 1.000 kr. En sådan grænse vil tjene til at understrege, at det er misforholdet og ikke effektiviteten, man vil til livs.

Ifølge lovforslaget skal man ikke kunne gennemføre fogedforretning mod den debitor, hos hvem der i det sidste år har været foretaget en forgæves fogedforretning. Udvalgsbetænkningen havde her den muligvis brugbare regel, at dette skulle gælde, hvis der blev begæret udlæg af den samme kreditor, og spærretiden skulle så i øvrigt kun være 6 måneder. Dette er en ganske væsentlig effektivitetsforringelse. En enkelt vellykket løgn i fogedretten, og man har fred for fogedforretninger det næste år, selv om der måske står både radio og fjernsyn og båndoptager og andre gode ting hjemme i stuen, som passende kunne give sikkerhed for f. eks. købmandens eller møbelhandlerens tilgodehavende. Det er faktisk for godt for debitorerne.

Det er på den anden side for groft, at denne nye regel ikke skal gælde for det of-